

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної
роботи

Інна СТАЩЕВСЬКА

И. Стащевська

27 серпня 2020 р.

СПОРТИВНО – ОЗДОРОВЧИЙ ТУРИЗМ

Робоча програма навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма Туризмознавство

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

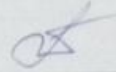
Харків 2020

Робоча програма «Спортивно – оздоровчий туризм»
за спеціальністю 242 Туризм «25» серпня, 2020 р.
Мова навчання українська

Розробники: Михайло Фомін кандидат історичних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри туристичного бізнесу

Протокол від «25» серпня 2020 року № 2
Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

_____
(підпис)

Любов БОЖКО

Робочу програму затверджено на Раді факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності

Протокол від « 25» серпня 2020 року № 1

Голова Ради факультету,
доктор педагогічних наук, професор

_____
(підпис)

Алла. СОЛЯНИК

Харківська державна академія культури, 2020
©Фомін, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність – 242 «Туризм»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		3-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
80 год.	год.		
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: Іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 33% до 67%

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Спортивно – оздоровчий туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму 242 «Туризм». Вибірковий курс є одним з важливих елементів підготовки фахівців в галузі туризму. Викладання дисципліни спрямовано на підвищення теоретичних знань та формування практичних навичок у студентів в туристичній сфері. Під час вивчення курсу студенти знайомляться с сучасними підходами до формування спеціалізованих турів, вітчизняним та світовим досвідом в організації та проведенні туристичних подорожей. Засвоєння матеріалу з дисципліни дозволить студенту стати конкурентоспроможним фахівцем на ринку праці.

Спортивно – оздоровчий туризм є одним з напрямків спеціалізованого туризму. Він може виступати як самостійний вид відпочинку так і як складова пакетного туру. На сьогодні різні форми спортивно – оздоровчого туризму виступають як складові найпопулярніших видів як організованого так і самостійного відпочинку.

Вивчення дисципліни базується на фундаментальних знаннях та навичках сформованих під час вивчення дисциплін «Туристичні ресурси України», «Рекреаційні комплекси світу», «Туристичне країнознавство», «Географія туризму», «Історія туризму».

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Навчальна дисципліна «Спортивно – оздоровчий туризм» надає можливість актуалізувати теоретичні знання, що були отримані під час вивчення дисциплін циклу загальної підготовки, спонукати студентів до розвитку самостійного та креативного мислення, формування елементів туристичного продукту з урахуванням сучасних тенденцій розвитку світового туристичного бізнесу та потреб ринку. У ході виконання практичних завдань студенти мають на практиці продемонструвати навички креативного мислення та системних знань під час вирішування актуальних задач створених відповідно до потреб сучасного туристичного ринку.

2.3. Мета вивчення дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Спортивно – оздоровчий туризм» є надати студентам необхідні теоретичні та практичні знання з основ активного туризму, ознайомити їх з різними формами його організації. Теоретичні знання, під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку активних видів дозвілля в Україні та світі, визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, усвідомити можливі шляхи перспективних напрямків розвитку.

2.4. Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є сформувані у студента

- професійні знання і уміння щодо практичної організації управління спортивно-туристським бізнесом;
- здатність забезпечити майбутніх фахівців необхідним обсягом знань з туристсько-спортивної та туристсько-краєзнавчої діяльності різних категорій і різних верств населення;
- прослідкувати зміни підготовки та реалізації різних форм і видів активного туризму.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Під час вивчення дисциплін у студентів мають бути сформовані наступні загальні компетентності: здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність працювати в міжнародному контексті; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою; навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді та автономно.

Під час вивчення дисциплін у студентів мають бути сформовані наступні спеціальні (фахові, предметні) компетентності: знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління; розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного); здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем; здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

2.6. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні: **знати:**

- основні напрями спортивно – оздоровчого туризму;
- основні методики оцінки туристичної привабливості об'єктів спортивно – оздоровчого туризму;
- основні методики розробки складових туристичного продукту, програм обслуговування що базуються на ресурсах спортивно – оздоровчого туризму;

вміти:

- орієнтуватися на місцевості та по карті, прокладати маршрут, розраховувати темп руху та знаходити місця для організації табору;
- розробляти програми туристичного обслуговування, режими харчування відповідно до навантаження, складності маршруту, складу та підготовленості групи, розраховувати кількість та відповідну комплектність індивідуального та групового спорядження відповідно до цілі та завдань походу;
- формувати комплексні програми туристичного обслуговування, розвитку перспективних територій та об'єктів спортивно – оздоровчого туризму.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених предметних занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з

5. Тематика семінарських (або практичних) занять

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Спортивний туризм його форми та види.	2
2	Організація туристських походів	2
3	Харчування в походах	2
4	Топографія і орієнтування на місцевості	2
5	Тактика проведення туристської подорожі	2
6	Забезпечення безпеки на маршруті	2
7	Характеристика гірського туризму	2
8	Характеристика водного туризму	2
9	Характеристика велосипедного туризму	2
10	Характеристика лижного туризму	2
Разом:		10

6. Самостійна робота

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1	Спортивний туризм його форми та види.	5
2	Організація туристських походів	5
3	Харчування в походах	5
4	Топографія і орієнтування на місцевості	5
5	Тактика проведення туристської подорожі	5
6	Забезпечення безпеки на маршруті	5
7	Характеристика гірського туризму	5
8	Характеристика водного туризму	5
9	Характеристика велосипедного туризму	5
10	Характеристика лижного туризму	15
Разом:		60

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю: опитування, тестові завдання, доповіді, реферати, творчі завдання

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для екзамену

Змістовий модуль 1 Теми 1-5	Змістовий модуль 2 Теми 6-10	Підсумковий контроль (екзамен)
25%	35%	40%
8 тиждень	16 тиждень	Екзаменаційна сесія

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій;	1-10
2.	Навчальні посібники; Кейси	1-10
3.	Силабус;	1-10
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-10
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Артамонов Б. Б. Топографія з основами картографії: навчальний посібник / Б. Б. Артамонов, В. П. Штангрет. – Львів: Новий Світ – 2000, 2006. – 248 с.
2. Блистів Т. В. Теорія і практика туристичних походів: навч. посіб. / Горбацьо І. І., Нужний О. В. – Л.: НВФ «Українські технології», 2006. – 132 с.
3. Булашев А. Я. Спортивний туризм: учебник / А. Я. Булашев. – Харків: ХГАФК, 2004. – 388 с.
4. Грабовський Ю. А. Спортивний туризм: навч. посібник / Ю. А. Грабовський, О. В. Скалій, Т. В. Скалій. - Тернопіль: ТНПУ, 2007. - 302 с.
5. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму: навч. посіб. для зал. освіт. / В. Д. Дехтяр. – К.: Наук. світ, 2003. – 203 с. – Бібліогр.: с. 200.
6. Дмитрук О. Ю. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посібник / О. Ю. Дмитрук, Ю. В. Щур. - 2-ге вид., перероб. та доповн. -К.: Альтепрес, 2008. - 280 с.: іл.
7. Душевский В. П. Осторожно: горы: книга для туристов / В. П. Душевский, О. И. Гриппа – Симферополь: Таврия, 1981. – 128 с., ил.
8. Заколайло С. Безпека туристичного походу / С. Заколайло, М. Шульга, М. Зубалій // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного

- університету імені Григорія Сковороди : науково-теоретичний збірник. - К.: КИТ, 2004. - С. 127-131.
9. Костриця М. Ю. Туристсько-краєзнавча робота в школі: посібник для вчителя географії / М. Ю. Костриця. - К. : Рад. шк., 1985. -128 с.
  10. Ляшенко Д. О. Картографія з основами топографії: навч. пос. для вищ. навч. закл. / Д.О. Ляшенко. – К.: Наукова думка, - 2008. – 184 с.
  11. Методичні поради по організації та проведенню походів у горах з учнями [уклад. В. Овчаров]. – К.: Рад. шк. , 1969. – 56 с.
  12. Остапчук В. В. Підготовка і проведення туристського походу: навч. посібник / В. В. Остапчук. – Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2007. – 89 с.
  13. Серебрій В. Походи вихідного дня як форма оздоровчого туризму / В. Серебрій // Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького ДПУ імені Григорія Сковороди: науково-теоретичний збірник. – Переяслав-Хмельницький: ПЦ «Ризографіка», 2005. – С. 138-148.
  14. Слівіна А. Топографічна підготовка / А. Слівіна // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2006. - № 19. – С. 13-17.
  15. Смирнов В. М. Орієнтування на місцевості / В. М. Смирнов, О. С. Сандомирський. – К. – «Здоров'я», 1975. – 104 с.
  16. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навчальний посібник / Ю. В. Щур, О. В. Дмитрук. -К.: Альтерпрес, 2003. - 232 с.
  17. Ямалов О. К вершинам Украинских Карпат: Туристический путеводитель по Закарпатской области (32 пешеходных маршрута) / О. Ямалов. – Ужгород: Карпати, 2004. – 168 с. // Краєзнавство. Географія. Туризм. – 2007. - № 2-3. – С. 40

Допоміжна література:

18. Вяткин Л. А. Туризм и спортивное ориентирование: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Л. А. Вяткин, Е. В. Сидорчук, Д. Н. Немытов. – М.: Издательский центр «Академія», 2001. – 208 с.
19. Зеленін С. М. Основи туризму: посібник / С. М. Зеленін, В. В. Ні кольський. – К. «Здоров'я», 1975. – 240 с.
20. Ільницький В. І. Основи медичних знань туриста / В. І. Ільницький, М. І. Рафалюк, Н. М. Цимбал, У. В. Ільницька. – Тернопіль. : навчальна книга – Богдан. – 2007. – 149 с.
21. Кифяк В. Д. Організація туризму: навчальний посібник / В. Д. Кифяк . – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 344 с.
22. Компас : навчально-методичний посібник вчителям організаторам шкільного краєзнавства і туризму [укладач В. О. Радзівський]. – Тернопіль. : [б. в.], 1993. – 57 с.
23. Костриця М. Ю. Шкільна краєзнавчо-туристична робота : навч. посібник / М. Ю. Костриця, В. В. Обозний. - К. : Вища шк., 1995. 223 с. : іл.
24. Коцан І. Я. Шкільний туризм: навч.-метод. посібник /І. Я. Коцан. -К. : Муар, 1998.-208 с.
25. Крачило М. П. Краєзнавство і туризм : навч. посібник / М. П. Крачило. - К.: Вища школа, 1994. - 180 с.
26. Луцький Я. В. Туризм для всіх. – Івано-Франківськ: Лік, 1996. – 142 с.
27. Луцький Я. Основи шкільного туризму : навчальний посібник / Я. Луцький, В. Луцький. - Івано-Франківськ : «Місто НВ» - 2008. - 137 с.
28. Обозний В. В. Туристсько-краєзнавча практика у педагогічному вузі: навч.посібник-практикум / В. В. Обозний. – К. : ТОВ «Міжнар. фін. агенція», 1998. -237 с.
29. Остапець О. Організація туристської роботи в школі / О. Останець // Краєзнавство. Географія. Туризм.- 2008.- № 16. – С. 3-14.

30. Спутник туриста / А. В. Бирюков, И.Я. Брауде, Б. Е. Владимирський и др. [сост. К.И. Вахлис]. – 2 – е изд., перераб. и доп. – К. : Здоров'я, 1991. – 360 с. : ил.
31. Туристсько-краєзнавча робота у вищому педагогічному навчальному закладі: організаційні та методичні аспекти / О. В. Тімець, В.С. Серебряй, Ю. А. Грабовський, А. Л. Шипко. – Умань: Візаві, 2006. – 237 с.
32. Усков А. С. Практика туристських путешествий: учеб. пособие по туризму и краеведению / А. С. Усков. – СПб.: Творческий учебный центр «Геос», 1999.- 264 с. // Краєзнавство. Географія. Туризм.. – 2005. - № 38. – С. 22-24.
33. Усков А. С. Практика туристських путешествий: учеб. пособие по туризму и краеведению / А. С. Усков. – СПб.: Творческий учебный центр «Геос», 1999.- 264 с. // Краєзнавство. Географія. Туризм.. – 2005. - № 33. – С. 22-23.
34. Усков А. С. Практика туристських путешествий: учеб. пособие по туризму и краеведению / А. С. Усков. – СПб.: Творческий учебный центр «Геос», 1999.- 264 с. // Краєзнавство. Географія. Туризм.. – 2006. - № 17. – С. 21-23.
35. Усков А. С. Практика туристських путешествий: учеб. пособие по туризму и краеведению / А. С. Усков. – СПб.: Творческий учебный центр «Геос», 1999.- 264 с. // Краєзнавство. Географія. Туризм.. – 2005. - № 47. – С. 19-21.

Интернет-ресурси:

1. Законодавство України — <https://rada.gov.ua/news/zak>
2. Наукова періодика України — <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
3. Мета – українська пошукова система. — <http://www.meta-ukraine.com>
4. Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.